

ANTONÍN
JIROTKA

BEZDOMOVEC
S TITULEM

A JINÉ POVÍDKY

Bezdomovec s titulem a jiné povídky
Antonín Jirotko

ANTONÍN
JIROTKA

BEZDOMOVEC
S TITULEM

A JINÉ POVÍDKY

Copyright © Zdeněk Antonín Jírotka, 2014
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2014

ISBN 978-80-7388-975-3

Pitomá Karkulka

„Pomocí antilopy snadno pochopíš lva,“ pravil Jiří Hadrbolec.

„Prosím?“

„Zajíc nejlépe vypovídá o lišce.“

„Jistě,“ souhlasil jsem. Když si Jiří něco vezme do hlavy, je zbytečné s ním diskutovat. I ta největší pitomost pronášená autoritativně se zdá přesvědčivá, což hojně využívá například praktická politika. Vlastně je pro společnost ohromné štěstí, že je Hadrbolec soukromý detektiv, a ne stranický lídr. Blaho státu je bezpochyby důležitější nežli nervy jednoho agenturního společníka.

„A Karkulka byla kráva.“

„Bez námitek,“ přikývl jsem.

Nedostatek odporu Jiřího neuklidnil, spíš naopak. Odložil odbornou knihu pojednávající o viktimologii a pustil se do bilančních úvah.

„Doposud jsme všechno dělali naprosto špatně.“

„Proč?“

„Protože jsme se zajímali o pachatele. O zloděje, podvodníky a vrahy... Stálo to spoustu času, peněz i osobního rizika. A přitom stačilo jediné. Obrátit pozornost k obětem trestných činů. Tam je klíč, to je pravá cesta moderní kriminalistiky. Jak jsme jen mohli být tak slepí! Oběť říká o zločinci víc než sebepodrobnější záznam v rejstříku trestů.“

„Zastřelený klenotník nejlépe popíše ozbrojeného lupiče,“ řekl jsem.

„Nezlehčuj to,“ pokáral mě Jiří. „Princip je docela jednoduchý a měli jsme ho objevit už dávno.“

Začínalo být jasné, že se poučení nevyhnu.

„Tak povídej,“ povzdychl jsem odevzdaně.

„Třeba vzpomínaná Karkulka. Žije na okraji lesa, kamarádi s myslivci, stokrát musela být varována před divou zvěří. Přesto při setkání s vlkem okamžitě všechno vykecá. To není jen hazard, ale přímo koleďování o malér. Chudák vlk vlastně ani nemohl jednat jinak, pokud se chtěl ještě někdy sám na sebe podívat do zrcadla.“

„Fintivý vlk,“ řekl jsem.

„Snad. Ale pitomá Karkulka. Detektiv v takovém případě vůbec nemusel pracně hledat stopy na místě činu nebo dolovat svědectví z lesního personálu. Stačilo, aby pochopil patologickou žvanivost červeného čepečku a mohl jít vlka sebrat. Chudák myslivec nemusel střílet, a ušetřil by si tak útoky farizejů, co si říkají ochránci zvířat.“

„Proč farizejů?“ zeptal jsem se neopatrně.

„Protože prolévají hořké slzy nad každou lstivou kočkou nebo prospěchářským psem, ale klidně plácnutím ruky zabijou charakterního a dobře vychovaného ováda.“

Dost, chtělo se mi vykřiknout, naštěstí však zadrnčel zvonek. Do místnosti vstoupil slušně vypadající muž středního věku a jako honorář za trochu práce nám nabídl příjemnou čtrnáctidenní dovolenou. Připomínalo to odměnu spadlou z nebes. Odpočinek jsem už velice nutně potřeboval.

„Ubytování v místním hostinci. Kolem lesy, rybníky, nejlepší koupání je v řece na jezu. A v nedalekém městečku jsou k dispozici tenisové kurty.“

„Ráj,“ vydechl Hadrbolec.

„V neděli je pouť. To zpravidla pečeme prase.“

Kolega Jiří několikrát naprázdno polkl a bylo zřejmé, že je rozhodnuto.

„Chápejte,“ vykládal návštěvník, „já nepochybuju o tom, že policisté své řemeslo ovládají. Správně bych jim měl říct totéž co vám. Jenže ono

to není jen tak, udat souseda. Co když za nic nemůže? Třeba chtěl ty prachy opravdu odevzdat. Pokud ovšem vy jako odborníci uznáte za vhodné všechno sdělit kriminální službě, tak to bude něco docela jiného.“

Starosta obce Brod byl mnohem větší farizej než ochránce přírody, který chladnokrevně likviduje bodavý hmyz. Nechtěl prásknout souseda sám, tak si na to najal firmu. Pěkně lacino. Za postel, pár piv a dvě porce pečeného čuníka. Měl jsem chuť odmítnout, jenže s Jiřím by pak dlouho nebyla žádná řeč. Navíc ten případ vypadal vskutku zajímavě.

Všechno začalo vyloupením pobočky banky Ofélie v okresním městě. Vousatý chlap s temnými brýlemi na očích přistoupil k bankovní přepážce a místo kreditní karty vytáhl revolver. Měl kliku. Zrovna v té chvíli byla v příslušné kóji připravena dost značná hotovost, vyděšená úřednice spustila poplašné zařízení se značným zpožděním, a tak se lump s peněžním pytlím plným přepáskovaných balíčků bankovek dostal ven z budovy vcelku nerušeně. Na ulici stačil nasednout do připraveného auta a odjet, aniž by se ochranka zmohla třeba jen na jediný varovný výstřel. Teprve pak se rozječela siréna. Policie uzavřela kraj, popis gangsterského vozu se rozletěl po celé republice. Jenže marně. Hledaný auták byl pochopitelně kradený a časem se našel na lesní cestě asi osm kilometrů za městem. To byla také poslední stopa celého případu. Po lupiči se slehla zem, možná přesedl do jiného povozu nebo pokračoval dál pěšky. Kdo ví?

Druhé jednání celé záležitosti se odehrálo v Brodu. Místní podivín, jistý Alois Vosák, zašel do hospody. Nebylo to nic zvláštního, navštěvoval lokál pravidelně večer co večer. Když rostly houby, přicházel rovnou z lesa a rád se chlubil bohatýrskými úlovky. V den, o kterém vyprávíme, však bylo všechno trochu jinak. Místo houbařského košíku se Lojza objevil s hrubým plátěným pytlím, na němž byl zřetelně čitelný nápis: BANKA OFÉLIE. Vyvolal tak pochopitelnou zvědavost.

„Co to máš, kamaráde?“

„Hele, nejsi náhodou ten hledanej pistolník?“

„Kdes to vzal?“

„Našel,“ řekl Vosák.

O bankovní loupeži věděl každý, taková událost se na okrese neodehrává příliš často.

„Co je uvnitř?“ chtěl vědět starosta.

„Prachy.“

„Ale ty přece musíš odevzdat.“

„Ani nápad. Mně taky nikdo nic nedá.“

„Neblázni, Lojzo.“

„Už jsem řekl.“

Pan Vosák vypil pivo, zašmátral v bankovním pytlí a vylovil tisícikorunu. Udivený hostinský odpočítal peníze zpátky, Vosák je shrábl, hodil nalezený poklad přes rameno a pomalým krokem zamířil ke své chalupě. Od té doby ho už nikdo nikdy neviděl.

„Jak si to vysvětlujete?“ zeptal jsem se starosty.

„Možná se pobláznil z takovýhó nečekanýhó bohatství. A jel si někam užívat. Nebo...“

„Nebo co?“

„To je těžká věc...“

„Ven s tím.“

„Podle novin mělo jít skoro o deset milionů. To je fůra peněz. A válely se ve venkovský chalupě, kterou Lojza většinou ani nezamykal.“

„Počítáte tedy také s jistou možností,“ doplnil sladce Jiří Hadrbolec, „že některý z pánů sousedů pokušení neunesl, vzal si penízky sám a Aloise Vosáka pro jistotu majznul po hlavě a zahrabal někde v lese.“

Starosta smutně povzdychl.

„I to se mohlo stát.“

Štíhlá věž kostela, bachraté venkovské chaloupky, vůně pryskyřice. Vesnička jménem Brod vypadala útulně a mírumilovně, vražedné příběhy se sem příliš nehodily. Hospoda, náves, vřadu za rybníkem prázdná cha-

lupa Aloise Vosáka. V duchu jsem se pokoušel pěkně seřadit všechno, co se nedávno odehrálo. Prchající bankovní lupič vyskočil z auta, protože správně předpokládal, že na nejbližší křižovatce už na něj čeká policejní hlídka. Pokojně se vydal lesem pěšky, vypadal jako poctivý muž na procházce, turista nebo houbař. Se zločinem jej spojovala jen zbraň a ukradené peníze, bylo tedy logické, že se chtěl usvědčujících důkazů zbavit. Revolver nejspíš zahodil a bankovky schoval. Do krmelce, pod kupu tlejícího listí nebo do větví stromů. Předpokládal, že až rozruch kolem bankovního přepadení vyprchá, vyzvedne si lup prakticky bez rizika. Jenže na skrýš narazil pan Vosák a všechno bylo najednou docela jinak.

Zkusil jsem si představit úžas starého muže, který určitě nikdy neviděl tolik peněz pohromadě. Nesplněné touhy, neuskutečněné cesty, tajné sny a nevyslovená přání, to vše se dalo za takovou horu bankovek snadno pořídit. Muselo to být mocné pokušení, nebylo divu, že mu nedolal. V euforii z neuvěřitelného nálezu udělal chybu, zašel do brodské hospody. Kdyby tichounce odnesl poklad do chaloupky, nikdo na světě by jej s bankovní loupeží nespojoval. Ovšem takhle o tom vědělo půl vesnice a bláhový starý pán si sám podepsal svůj ortel.

Venkovská vražda má v sobě cosi baladického. Hvězdnatá obloha, siluety temných chalup, vzdálené vytí psů a tiše našlapující kroky. Pak vrznutí dveří a zoufalé záupění oběti.

Kam s tělem?

Prošel jsem dřevěnými vraty na Vosákův dvůr. Před stodolou byla studna s pumpou. Odsunul jsem polovinu betonového víka. Šachta pod ním byla mělká, baterkou se dala voda prosvítit až na dno poseté drobnými kamennými oblázky. Vrátil jsem poklop na místo a zadní branou vykročil směrem k lesu. Cesta byla hrbolatá, s více než stokilovým tělem na káře nebo na trakaři by se tu nejelo snadno. Vyhlédl jsem si dvě tři místa vhodná k provizornímu hrobu, ale na žádném z nich už pořádně dlouho nikdo nekopal.

Rybník, to byla další možná varianta. U stavidla jsem našel dřevěné bidlo s halapartnovým háčkem na konci a následující tři hodiny strávil

prohrabováním dna. Kromě dvou starých pneumatik a svazku zabláceného drátěného pletiva jsem nevylovil nic.

Večer jsem zašel do místní hospody, kde Jiří Hadrbolec seděl už pěkně dlouho, klasický porcelánový pivní tácek měl pomalovaný čárkami kolem dokola.

„Kde se couráš, člověče? Práce stojí.“

Ruce jsem měl plné puchýřů od rybníkářského bidla, ale nechtělo se mi o marném hledání referovat. Spolkl jsem vztek a poručil si talíř srnčího guláše. Dobře jsem udělal, v nevzhledné restauraci vařili opravdu znamenitě.

„Představ si,“ hlaholil Jiří, „co ten ztracenej Lojza jednou vymyslel. Když řezal hostinskéj plaňky na plot, tak mu vyměnil skládací metr. V tom podstrčeným chybělo jedno políčko, ale všechno bylo znova snejtovaný, takže si toho nikdo nevšiml. Pan vedoucí tak vyrobil většinu prýnek o dvacet čísel kratších.“

„To mu nezapomenu,“ ozvalo se temně zpoza pípy.

„No řekni,“ dožadoval se Hadrbolec, „nebyl to bezvadnej fór?“

Moc vtipné mi to nepřipadalo. Za okny se pomalu stmívalo, cítil jsem se utahaný jako pes, tak jsem se tiše vytratil a šel spát.

Loupež a možná i vražda, to nejsou romantické historcky z dívčího deníčku a licence soukromé agentury je jenom jedna. Proto jsme nakonec na okresní kriminálku přece jen zašli. Usměvavý policista nám říkal kolegové a zajímal se o všechno, co se v Brodu děje.

Vyprávěli jsme o bankovním pytlí.

„Zajímavé,“ řekl. „Upřímně řečeno, už mi to pár sousedů ohlásilo taky.“

„No a?“

„Šetříme to.“

Zmínil jsem se o zmizení pana Vosáka.

„Na pátrání po něm je myslím trochu brzo,“ kroutil hlavou detektiv, „třeba jen někam odjel. Dceru má v Praze. A syna někde na Moravě. Tuším u Znojma.“

„Myslím, že neodjel a už nikdy nikam neodjede,“ prohlásil jsem. Policista zvažněl.

„Dobře, podíváme se na to.“

„Zajímala by mě ta přepadená pokladní,“ zapojil se do hovoru Jiří.

„Co je s ní?“

„Je to oběť, ne? Důležitá stopa. Jak je stará?“

„Asi čtyřicet.“

„Vdaná?“

„Rozvedená.“

„Copak vlastně o tom loupežníkovi vypráví?“

Chlapík z okresní kriminálky si Hadrbolece chvilku se zájmem prohlížel, teprve potom pomalu odpověděl.

„Nervově se zhroutila. Je v místní nemocnici a zatím jsme z ní nedostali ani slovo.“

„Pozoruhodné,“ mručel Jiří, „opravdu pozoruhodné.“

„Proč?“

„Jistě věděla, že tam bude mít větší částku než obvykle, a s tím poplašeným zařízením se jí to taky moc nepovedlo. A teď ke všemu nervy. Kdo by to byl řekl?“

Samozřejmě mi bylo jasné, kam kolega míří. Možná dohoda bankovního personálu s lupičem musí být brána v úvahu při vyšetřování každého podobného případu. Jenže co se ženou, která odmítá mluvit?

„Kdybych byl policistou...“ nakouzl Hadrbolec.

„Tak co?“

„Napadlo by mě, že ženskou ve středních letech může dokonale poláznit jedině chlap. A jestli se kolem ní nějaký motál, určitě se někomu svěřila. Kamarádkám, sousedce, kadeřnici. Stačilo by křestní jméno. Tomáš, Petr nebo Roman. Potom by možná bylo docela zajímavý, kdyby jí nějaký Roman zavolal do špitálu, třeba by se rozpovídala.“

Policista se zešíroka usmál.

„To ale není moc férové.“

„Vyloupení banky také není fér.“

„Fajn, tohle беру. Tedy přinejmenším zkusíme váš nápad promyslet.“

Díky za návštěvu, pánové.“

Na zpáteční cestě zářil Jiří spokojeností, já však měl pocit, že jsme s případem nepohnuli ani o píd. Zajíc vypovídá o lišce, antilopa o lvu, stačí jen pochopit Karkulku a je možno obvinít vlka. Pitomost. Viktimologie coby nauka o obětech trestných činů je možná zajímavé téma na odpolední debatu v kavárně, ale práci detektiva příliš nepomůže. Klasické vyšetřovací metody jsou dobré metody.

Když jsme dorazili do Brodu, pustil jsem se do práce tak, jak jsem zvyklý. Kdo všechno věděl, že Vosák našel v lese peníze? V lokále v tu chvíli byl jen starosta, pošťák a místní kominík. Samozřejmě také hostinský a později přišel ještě traktorista ze statku, určitě mu o podivné příhodě řekli. Byl pátek, v sobotu se už Alois Vosák neobjevil. Jedna jediná noc a pět podezřelých. Začal jsem zjišťovat, kdo a co tehdy dělal. Zálžitost byla snazší, než se vůbec dalo očekávat.

Kominík odešel po desáté, zbylí pánové se pustili do licitovaného mariáše. Hostinský čepoval a kibicoval. Vydřeli hrát až do rána, a když se rozcházeli, bylo už světlo a vesnice se probouzela.

Takže kominík. Jmenoval se František Navrátil a bydlel v nepřilíš hezkém, břízolitom omítnutém stavení kousek za statkem. Nezávazná návštěva potvrdila mé podezření dokonale. Na malém dvorku se shromáždila spousta příbuzných a štěstím zářící kominický mistr právě předváděl zbrusu nový automobil značky Peugeot.

Jiří se válel v hostinském pokojíčku obklopen žlutými deskami telefonních seznamů. Zapnuté rádio vyhrávalo na celé kolo.

„Končíme,“ řekl jsem.

„Jasně, před chvilkou to hlásili.“

„Co?“

„No, že toho lupiče už sebrali. Pomáhala mu ta ženská z banky, u ní taky zabavili většinu uloupených peněz.“

„Moment, jakých peněz?“

„No těch deset milionů.“

„Ale ty přece našel pan Vosák.“

„Nesmysl. Dyť jsem ti říkal, že je srandista. Třeba to s tím kratším metrem. Nebo jindy odvedl starostovi vyhlášenýho hlídacího psa a k boudě mu přivázal kozu.“

„To snad ne.“

„Ale jo. Už měl těch keců o loupeži dost, tak na pytel od brambor napsal banka Ofélie a šel zblbnout štamgasty. To bylo přece jasné hned od začátku.“

Mně ne, ale radši jsem to neřekl.

„A kde je teď?“

„U kluka. Což je klika, kdyby bydlel u dcery, tak bych ho tak snadno nesehnal, protože ženský střídají jména jako chameleoni. Vosáků je v okolí Znojma jenom pět a hned třetí pokus byl úspěšnej. Táta, povídal mladej, zrovna ochutnává ve vinným sklepe loňskej veltlín.“

Připadal jsem si jako pitomec, ale starosta Brodu, když jsme mu referovali o výsledcích pátrání, se necítil o mnoho lépe.

„Co teď?“ zeptal se bezradně.

„Přebijte fór fórem,“ navrhl Hadrbolec, „aby vám soused moc nepychnul.“

Když se Alois Vosák po čtrnácti dnech vrátil, měl na dvorku chaloupky srovnaných režných pytlů nejméně dvacet. Na každém z nich byl nějaký důležitě znějící nápis. Komerční banka, Bank of England, Česká spořitelna, Živnostenská banka.

Chvilku na to nadělení nevěřicně koukal, pak se rozchechtal a zašel do hospody zaplatit kamarádům rundu.

Talmud

Z jakýchsi pro mne nepochopitelných důvodů Jiří Hadrbolec vášnivě miluje sport. Je ochoten celý den šlapat na bicyklu, aby urazil vzdálenost, kterou by autobusem nebo vlakem zvládl za hodinu, do omrzení mydlí raketou do tenisového míčku a pak večer profňuká kvůli bolavému lokti, případně vyjíždí na kolečkových bruslích, což zpravidla končí dosti nebezpečnými pády a odřeninami. Já považuji takové chování za velmi pošetilé a riskantní. Je totiž statisticky podloženo, že v kavárně se stává mnohem méně úrazů než například při utkání hokejové reprezentace. Přesto jsem souhlasil, že spolu s kolegou budu na křehké lodičce sjíždět tak nebezpečnou řeku, jakou je Otava. Víím, byl to krajní nerozum, ale situace mě k tomu donutila vcelku nekompromisně. To bylo totiž tak. Za okny naší detektivní kanceláře zuřilo jaro, Hadrbolec nadšeně listoval v seznamu amatérských tenisových turnajů a do dveří vstoupil klient. Obyčejný nenápadný mužík s nevšední otázkou na rtech.

„Znáte talmud?“

Poněkud rozpačitě jsme připustili, že pramálo.

„Stojí tam: Kdo může zabránit zločinu a neudělá to, sám je za takový zločin odpovědný.“

„Moudrá slova,“ přikývl jsem.

„Já jen abyste pochopili, proč jsem přišel,“ řekl ten člověk, představil se jako Mojmír Strnad a usadil se na židli.

„Byl jsem už na policii, ale tam se zajímali, kolik jsem toho vypil,“ pokračoval. „Když jsem řekl, že dost, tak mě vyhodili.“

„Pošetilci,“ řekl Jiří.

Neměli jsme nejmenší tušení, o čem ten člověk mluví, docela snadno to mohl být blázen. Dosti hovorný blázen. Jeho vyprávění nás zavedlo do restaurace U Šnelerů, kde jsou jednotlivé stoly od sebe odděleny dřevěnými zástěnami, čímž vzniká iluze intimního prostředí.

„Čekal jsem tam na jednu slečnu, a ona nepřišla. Trochu jsem popíjel a chvilku trvalo, než jsem si uvědomil, že poslouchám, co se povídá ve vedlejší boxu.“

Ukázalo se, že soukromí oddělených stolů je jenom zdánlivé, skrz dřevěné ostění prý bylo slyšet každé slovo.

„Teda, většinou mě nezajímá, o čem někdo cizí kafrá,“ pokračoval pan Strnad, „jenže chlapíci odvedle probírali vraždu. Nejdřív jsem myslel, že je to fór nebo že jde o nějaký film, ale když padlo jméno sponzora našeho fotbalového klubu, tak jsem zatraceně zpozorněl. Honza Musil. Má velkou stavební firmu, spoustu zaměstnanců a dost se mu daří. A teď mu chce někdo vrazit kudlu do srdce.“

„Moment,“ řekl jsem. „Zkuste si vybavit, jak přesně zněly ty věty.“

„No, jako když někdo prodává auťák. Nejdřív debata o ceně. Začali na tři sta tisících, pak se dohodli na čtvrtině milionu. Sto tisíc záloha, zbytek po vraždě. Zákazník trval na tom, že musí být celá záležitost vyřízená do konce měsíce. Nabídl i dobrou příležitost. Pan Musil se s několika kamarády chystá na vodu. Je to taková tradice ze starých časů, stejná parta se schází každý rok. Lodičky, jezy, tábořiště. V podobně pestrém prostředí se zabiják ztratí jako kamínek na mořské pláži. Nájemný vrah s tím souhlasil, chtěl adresu a fotografii, víc už nic.“

„Jak ti chlapíci vypadali?“

„Nemám tušení. Já se, pánové, bál vystrčit i nos. Kdyby tušili, že je poslouchám, byl bych asi na pořadníku fyzické likvidace první. Jsem v podstatě strašpytel. Proto bych si přál, abyste se o ochranu toho člověka postarali vy.“

Tahání kaštanů z ohně za někoho jiného, toť základní princip detektivní práce.

Pan Strnad bez mrknutí oka vyplatil zálohu a Jiří Hadrbolec se vypravil po půjčovnách sportovních potřeb shánět nějakou loď. Tehdy jsem ještě netušil, že bude trvat na tom, abych do té křehké kocábky vlezl také já.

Nikdy jsem si nedělal iluze o nějakém pohodlí v laminátové kánoi na divoké řece. Skutečnost je ovšem mnohem horší než mé nejchmurnější představy. Předně, člověku je permanentně zima. Voda je studená, všechno je vlhké, vítr je plný drobných ledových kapek. Partner na vás bez ustání rve nesmyslné povely. Zaber! Přitáhni! Kontruj! Píchej! Ve skutečnosti nevíte, co doopravdy chce, loď se neovladatelně řítí peřejemi, dokud se necvaknete, což znamená, že se plavidlo převrhne a nastává zoufalý boj o holý život.

„Nikdy nesmíš pustit pádlo,“ nabádal mě Hadrbolec. „To je tvůj záchranný kruh.“

Držel jsem se toho kusu dřeva jako klišť, proud se mnou mlátil o kameny, a když jsem se konečně vydrápal na břeh, měl jsem pocit člověka, který přežil svou smrt.

Jiří zatím vyléval z lodi vodu a tvrdil, že příště to snad bude lepší. Připadalo mi naprosto nepochopitelné, že někteří lidé se do podobných dobrodružství pouštějí dobrovolně, a ještě za to platí. Jan Musil, muž, který netušil, že se v Otavě topím kvůli němu, se chechtal na celé kolo a nabízel nám z polní láhve hlt rumu. Málokdy jsem cizí kořalku přijal tak vděčně.

Musilovu společnost tvořilo pět kamarádů, kteří zájezd na vodu považovali za vítané zpestření vcelku jednotvárného životního běhu a báječnou příležitost opíjet se jako za studentských let. Pokud jsme nechtěli ztratit pana stavitele z dohledu, museli jsme flámovat s nimi, což bylo ještě náročnější nežli boj se zběsilým vodním živlem.

Kemp u nádraží v Sušici, Dobruška, Žichovice, Hydčice, Horažďovice. Kdykoliv se naskytla možnost vytáhnout loď na břeh a putovat do hospody, naši přátelé toho využili a zrubali se jako oficiři carské armády.

Uvědomil jsem si, že pro nájemného vraha je v podobných situacích oběť jako naservírovaná na stříbrném podnose. Netřeba organizovat automobilové honičky nebo se někde skrývat s odstřelovací puškou, stačí se jen za tmy přiblížit k mátožným, potácejícím se postavám a za zpěvu pijáckých písní jedné z nich vrazit nůž do žeber nebo jí na chvíli podržet hlavu pod vodou. Provázel jsem pana stavitele jako jeho stín a byl připraven jakékoliv útoky rázně odrazit. Pokud to tedy vydrží má játra.

„Zejtra nás čeká jez u Kozlova,“ oznámil Hadrbolec. „Úzká šlajsna, pod ní dost drsněj zábalák.“

Nevěděl jsem, co takový zábalák je, ale začínalo mi to být jedno. To, že jsem šéf agentury, na lodi nic neznamená, tady jsem byl prostě háček, což je nešťastník, který může za všechno, dokonce i za to, že prší. Liják zahnal Musilovu partu do putyky, která vypadala na spadnutí, ale vařili tu výborně a pivo bylo jako křen. Pan stavitel popadl kytaru.

„Jedinej můj kamarád je pádlo dřevěný,
mám to pádlo pořád rád a kašlu na ženy...“

Sbor opilců se přidal a rychle letěl čas.

„Kontra, porcelán, traverz, bort,
ve šlajsně nesraz vaz,
spáchá zábalák mokrej mord,
když nezabereš včas!“

Bral jsem to jako varování před tou pastí u Kozlova. Napadlo mě, že až se utopím, odnese mé tělo proud do Vltavy a ta mě pomalu dopraví k hlavnímu městu. A až popluju kolem kavárny Slavia, proberu se na chvíli, abych si hořce uvědomil, že člověk se nemá míchat tam, kam nepatří. Svěřil jsem se se svou představou kolegovi, ten však pravil, že přehradu na řece něco podobného neumožňují a dostanu se maximálně do orlického bahna. I tu poslední romantickou vizi mi zkazil.

V rozjařených kamarádech rychle mizely hektolitry piva, bylo už hodně dlouho po půlnoci, když konečně výčepák přehodil bílou utěrku přes pípu a prohlásil, že pro tentokrát končíme. Vypotáceli jsme se před hospodu a vydali se na pouť k tábořišti. Pršet už přestalo, mezi roztrhanými mraky se objevil měsíc, který ozářil kraj chladným popelavým světlem.

„O zítřejší den se nestaráme, kdo nepije, ten je mezulán,“ pěl Jan Musil a já se ho snažil neztratit z dohledu. Za každým stromem, v každém křoví se mohl skrývat vrah a já byl pevně odhodlán postavit se mu na odpor.

„Když v rezavém zámku klíč zachřestí, noc zeje jak morová rána,“ ozývalo se do hučení jezu.

Dorazili jsme do kempu, který byl zplihlý a temný, ostatní milovníci řeky šli už dávno spát. Pan stavitel velmi zmateně prohlásil cosi v tom smyslu, že si musí vyčistit zuby, a zamířil k řece. Tiše jsem ho následoval. Po kotníky ve vodě, s hlavou obrácenou k obloze se pokusil zazpívat jakousi měsíční árii. Potom mu ujely nohy a plácl sebou do Otavy jak široký, tak dlouhý. Nikdo si toho nevšiml, kdybych byl nájemný zabiják, měl bych vyděláno. Vylovil jsem ho, postavil na nohy a nasměroval k tábořišti.

„Díky, šéfe,“ řekl a podával mi promáčenou peněženku. „To je dobrý, za zbytek si kup něco na sebe.“

Samozřejmě uvnitř nebyla ani koruna. Vrátil jsem portmonku do opilcovy kapsy, rozjařeného zpěváka nacpal do stanu a zatáhl zip. Potom jsem se chvilku kochal tou zvláštní nocí pozdního jara. Hladina řeky se temně třpytila, splav bublal, měsícem prosvícené mraky připomínaly biblické dřevoryty. Na docela malou chvilku mě napadlo, že se mi to vodácké dobrodružství docela líbí. Pak jsem ten nesmysl zaplašil a šel si lehnout taky.

Ráno bylo mlžné a kraj připomínal prádelnu. Hlava mě bolela jako střep a včerejší jásání vystřídala kocovinová deprese. A někde dole po proudu na mě čekal strašlivý kozlovský jez.

„Tak se pohni, ať tu netrčíme do oběda.“

Jiří coby kormidelník vystupoval s arogancí, která mi brala dech. Jistě, pouhý háček nemá co protestovat, jenže my tady nebyli za zábavou, ale za prací. A stavitel Musil a jeho kamarádi se do odplutí moc nehrnuli. Nejdřív si na malém ohýnku kuchtili kotlíkovou polévku, potom navařili grog, jehož konzumace je zvolna smiřovala s nepřátelským světem.

„Pojďte si dát taky.“

Neodolali jsme. Nápoj, ve kterém bylo víc kořalky než vody, mi vrátil ztracené sebevědomí, a tak jsem nakonec do lodi nasedl poměrně odvážně. Čekala mě premiéra. Doposud jsme obtížnější úseky plavby přenášeli, teď měl přijít křest ohněm. O dvě hodiny později jsme byli na místě, jez burácel jako Niagara a mně zoufale chyběl další hrneček grogu.

„Nepřeneseme to?“

„Ani nápad,“ řekl Jiří, „ale nejdřív se podíváme, jak si vede konkurence.“

Lodí byla nad jezem spousta, jedna po druhé se pouštěly do rozbouřené šlajсны. Zkušební vodáci proplouvali bez problémů, ovšem těch, co skončili se dnem nahoře, bylo také dost. Zaujala mě dvojice, nejspíš manželská, kde dáma na háčku evidentně velela.

„Vezmem to napravo, jasný?“

Muž na kotrči souhlasně přikývl.

„Tak makej.“

Rozjeli se do zpěněných vln, loď se natočila bokem k proudu.

„Kontruj,“ křičela žena, „krucinál kontruj!“

Pravděpodobně ji neposlechl. Dřív než všechno překryla voda, ozval se poslední, vpravdě zoufalý výkřik.

„Ty že seš inženýr? Ty seš u mě vůl!“

„Teď pojedeme my,“ rozhodl Hadrbolec.

Mírným obloukem jsme se blížili k ústí šlajсны. Horečně jsem si opákoval pár vodáckých pouček. Nepanikařit. Nechytat se bortů lodi. Nepouštět pádlo.

Kánoe se zhouplo a uháněla propustí stoupající rychlostí. Dole nás čekal zábalák. Z lodi vypadala ta protivlna nesmírně mohutně, trochu jako tsunami v oblastech postižených zemětřesením. Zavřel jsem oči. Studená sprcha mě udeřila do tváře, pak se všechno kolem rozjasnilo a my zvolna pluli v uklidňující se řece pod jezem.

„Ahoj!“ volali na nás vodáci rozsetí po plochých kamenech navigace a já pocítil cosi jako klukovskou pýchu. Vůbec jsem to nechápal. Jak je krucinál možné, aby se průměrně inteligentní člověk mého věku chlubil tím, že se neutopil v řece, do které nemusel lézt? Ve sportování je vskutku něco naprosto iracionálního.

Musilova parta dospěla k názoru, že ve Střelských Hořticích na protějším břehu je vynikající motorest, sluší se tedy udělat zastávku na pořádný oběd. Ten se protáhl až do večere, ale na podobné změny denních plánů jsem si na vodě už začínal zvykat. Další bouřlivá noc a po ní ráno zvlhlé rosou. Člověk by si měl pamatovat krásy řeky, ale v mých vzpomínkách zůstávaly spíš hospody podél cesty. Restaurace U Jelínků v Katovicích nebo mrňavý stánek s občerstvením na okraji Strakonice, kde se opékalo sele a čepovalo výborné pivo z místního pivovaru.

Nájemný vrah, ať to byl kdokoliv, moc nespěchal. Usilovně jsem se snažil nezblbnout z toho moře vypitého alkoholu a dodržovat základní bezpečnostní opatření. Dával jsem si pozor na každého cizího člověka, který se u vody objevil, všechna tábořiště, na nichž jsme zakotvili, jsem pravidelně obcházel a kontroloval místa, odkud by bylo možno zdálky vystřelit. Jan Musil netušil, jaké mraky se stahují nad jeho hlavou, a s gustem se radoval ze života. Bohužel, Jiří Hadrbolec se choval podobně. Odmítl se účastnit nočních hlídek, staral se jen o pití a řeku, osud našeho klienta mu byl ukradený.

V Putimi jsme se opili na počest Švejkovy budějovické anabáze, pak už to bylo jenom kousek do Písku a naše plavba skončila. Před kempinkové tábořiště dorazil autobus s vlekem na přepravu lodí, z vodáckých trhanů se jakoby kouzlem stali slušně oblečení džentlmeni.

„Všechno jednou končí,“ pravil stavitel Musil smutně.

Já ten pocit neměl. Náš případ byl stále otevřený. Jestliže se nájemný vrah nepokusil zasáhnout na řece, neznamená to, že se svého úmyslu vzdal. Případ zkrátka pokračoval a my nebyli o nic moudřejší než na začátku. Tedy já. Hadrbolec kamsi dlouze telefonoval a potom prohlásil, že si už nemusím dělat starosti.

„S čím?“

„No přece s panem stavitelem.“

Dožadoval jsem se bližšího vysvětlení, ale toho se mi dostalo až na zadním sedadle autobusu mířícího k hlavnímu městu.

„Viš,“ spustil Jiří, „mně se to od začátku nezdálo. Citáty z talmudu, náhodně vyslechnutá debata v restauraci, nevstřícná policie. Znělo to jak pohádka na dobrou noc.“

To měl trochu pravdu, i když nám nepřísluší hodnotit vypravěčské schopnosti klientů. Jsme placeni za jinou práci.

„Přeptal jsem se na kriminálce,“ pokračoval Hadrbolec, „ale nikdo jim tam nic podobného nehlásil. Na obvodech taky ne. Tak jsem si toho Mojmíra Strnada trochu proklepl. Představ si, že dělá prokuristu v developerské společnosti. A ta je na pokraji krachu. Zakázku, která by je mohla zachránit, získal náš kamarád Musil.“

Autobus se zakousl do kopce před Milínem, pana stavitele zatím žádné kšefty nezajímaly, mydlil do kytary a vyřvával vodácké písničky.

„Viš, já si to představoval asi takhle,“ řekl Jiří. „Strnad o tý mordýřský lumpárně něco věděl, jenže mu bylo hloupý udat vlastního zaměstnavatele. Tak to udělal takovou oklikou. Prostě klasicej malej alibista.“

No nic. Já to předal klukům z odhalování organizovaného zločinu a pro ty to byla hračka. Šéf těch developerů se sesypal při prvním rozhovoru. A jak se později ukázalo, i ten nájemnej vrah byl pěkný podvodníček. Sebral zálohu a tiše se vypařil. Ani náhodou nechtěl riskovat doživotí kvůli nějakým stavitelským problémům.“

V Dubenci si rozjaření vodáci vyžádali zastávku na návštěvu toalety. Vzhledem k vypitému množství piva bylo obdivuhodné, že to vydrželi až tam.

Já seděl na zadním sedadle stojícího autobusu a všechno si srovnával v hlavě.

„Poslyš,“ řekl jsem, „jestli tomu dobře rozumím, tak jsme to peklo na kánoi absolvovali úplně zbytečně.“

„No,“ připustil kolega, „v podstatě ano. Ale uznej, jak jinak bych tě vytáhl na řeku?“

Když nám pan Strnad přišel vyplatit zbytek honoráře, svorně jsme jeho peníze odmítli.

„Copak?“ podivil se klient.

„Kdo může zabránit zločinu a neudělá to,“ prohlásil Jiří Hadrbolec školským tónem, „sám je za takový zločin odpovědný.“

Černá kočka

Kolega Jiří Hadrbolec našel kočku. Ačkoliv přesnější je možná tvrzení, že si kotě našlo jeho. Malý černý kocourek se k němu připojil na rušné ulici a sledoval ho až do naší kanceláře.

„Já za to přece nemůžu,“ hájil se Jiří.

Kotě se usadilo před ledničkou a hladově mňoukalo. Uvnitř bylo několik plechovek piva a láhev vynikající moravské slivovice, což se však vzhledem k věku zvířete nezdálo zrovna jako vhodné pohoštění. Hadrbolec vyběhl ven a ve vietnamském krámku na protější straně ulice koupil krabici mléka a sáček s kočičími granulemi. Kocour se pustil do hodování a tvářil se spokojeně.

„Co s ním budeme dělat?“

„Nají se a půjde po svých,“ usoudil jsem. Chybně. Kočce se u nás zalíbilo a stěhování odmítla. Do té doby seriózní detektivní kancelář začala připomínat věštírnu. Kocour sedával na plechové trezorové skříni a zkoumavým pohledem uváděl návštěvníky do rozpaků. Zdálo se, že toho ví mnohem víc než my všichni dohromady. Několikrát jsme se ho pokusili zbavit, ale marně. Na inzerát, že věnujeme odrostlé černé kotě do dobrých rukou, neodpověděl nikdo, útulky opuštěných zvířat byly přeplněné. Starší paní, která k nám chodívala uklízet, se nabídla, že se kocourka ujme, a v plastové přepravce ho dovezla do Holešovic. Druhý den byl zpátky. Jak dokázal přeběhnout přes polovinu rušného města a bezpečně najít dům, v němž sídlila naše kancelář, je naprostou záhadou. Nakonec jsme se tedy smířili s tím, že budeme úřadovat ve třech.

„Zkusíme si náklady na něj odečíst z daní,“ navrhl Hadrbolec.

„Kuš,“ řekl jsem já.

Jiří se ovšem nevzdával myšlenky, že kočku zapojí do práce naší agentury. Po vzoru amerických behavioristických kriminologů se rozhodl pečlivě sledovat chování zvířete a poznatky aplikovat na život lidí. Byl pyšný, že to docela jde. Když kocourek trochu vyrostl, začal se toulat a domů se vracel se šrámy z prestižních kočičích bitev.

„Typický puberták,“ tvrdil Jiří, „jen aby nepropadl hracím automatům.“

Nepropadl. Práce jsme měli nad hlavu a čas věnovaný studiu kočky jsem považoval za ztracený.

Venku bylo vlídné počasí začínajícího léta, podle novinových zpráv už v lesích začínaly růst hříbky a já uvažoval o tom, že si vezmeme dovolenou. Místo ní vtrhl do kanceláře ustaraný chlapík, který se představil jako Jiří Valášek.

„Musíte mi pomoci.“

„S čím?“

„Unesli mi dceru.“

„Kdo?“

„Nemám tušení.“

Sedmnáctiletá slečna Kamila Valášková se v neděli odpoledne vypravila na tenis, z břevnovských kurtů se však domů nevrátila. Místo ní se ozval telefon.

„Máme vaši holku,“ oznámil zastřený mužský hlas. „Zatím je v pořádku, ale to se může změnit. Nesmíte udělat žádnou hloupost. Pokud upozorníte policii, už ji nikdy neuvidíte.“

„Co chcete?“ ptal se vystrašený otec.

„Sto tisíc. Přesnější instrukce dostanete včas.“

Pak to v aparátu klaplo, následovalo jen šumivé ticho. Číslo na displeji, jak pan Valášek na informacích zjistil, patřilo telefonní budce ne-daleko smíchovského nádraží.

„Jste ochoten zaplatit?“ zeptal se Jiří.

„Samozřejmě.“

„A proč jste se tedy obrátil na nás?“

„Víte, bojím se, že to tím nemusí skončit. Když jednou povolím, budou to únosci zkoušet podruhé s většími požadavky. Nechci žít v permanentním strachu. Proto bych si přál, abyste zjistili, co je to za lidi.“

To znělo vcelku rozumně a nebyl žádný důvod klienta odmítat. Ostatně i kocourovi se líbil. Usadil se mu na klíně a hlasitě předl.

Vyděračský hovor byl veden na klasickou pevnou linku, to má své výhody. Člověk, který telefonuje, alespoň ví, že ten, s nímž hovoří, sedí doma a nestojí mu třeba za zády.

Jiří vyhrabal z trezorové skříně přístroj na zaznamenávání hovorů. Nebyl to žádný zázrak technického pokroku, ale pro naši práci stačil.

„Aparát si zapojíte přes tohle,“ rozhodl.

Klient poslušně souhlasil.

„A až se vyděrač ozve, okamžitě nás přivoláte.“

„Jistě.“

Zinkasovali jsme zálohu a kolega Hadrbolec šel nakrmit kocoura. Já mířil na kriminálku. Ne snad proto, abych v rozporu s přáním klienta policii informoval, ale protože mě zajímala současná situace v oblasti podobných únosů.

Spřátelený inspektor Maštalíř mi nabídl kávu a pustil se do vysvětlování.

„Většina nahlášených případů kopíruje spory rodinné. Rozhádaná manželství, soudem nařízená péče o děti, nakonec to jeden z partnerů nevydrží a prostě si svého potomka ukradne. Kromě psychické újmy dětem zpravidla nehrozí žádné velké nebezpečí.“

Škoda že něco podobného nebyl náš případ.

„Poněkud jiná situace se týká rukojmích. Nějaký psychopat se zabarikádjuje v domě, případně gauner, kterému nevyšla loupež, vězní pár lidí v místnosti a klade si nesmyslné podmínky. Takové záležitosti se většinou řeší prostřednictvím kvalifikovaného vyjednavatele a převážně také končí celkem dobře.“

Únos amerického typu je velice výjimečný. Tedy ohlášený únos. Stává se totiž, že se občas ztratí nějaký podnikatel nebo fotbalový bafuňář, za pár dní se zase objeví a všichni se tváří, že se vůbec nic nestalo. Je sice pravděpodobné, že bylo vyplaceno nějaké výkupné, ale oficiálně se o tom nedozvíme nic.“

S Maštalířem se dalo mluvit dosti otevřeně, přesto jsem byl velice opatrný.

„Čistě hypoteticky,“ řekl jsem, „kdyby se někdo do takové situace dostal a požadovaná částka by byla vzhledem k jeho příjmům poměrně nízká, co bys poradil?“

„Především informovat policii. Ale také zaplatit. Tím se velmi sníží riziko, že všechno špatně dopadne.“

Poděkoval jsem, i když jsem si nepřipadal o mnoho moudřejší. Se zaplacením výkupného bylo možno jen souhlasit. Pan Valášek byl zaměstnán jako zástupce ředitele jedné velké pražské tiskárny a předpokládal jsem, že požadovaná částka je nižší než jeho měsíční plat. I v drobnějších bankovkách se celý obnos vešel do obyčejné obálky.

„Ozval se,“ vítal mě Jiří s kocourem na rameni.

„Kdo?“

„No ten vyděrač.“

Příslušná nahrávka byla připravená v přehrávači.

„Dobře mě poslouvejte,“ pravil zastřený hlas, „peníze dáte do obyčejné igelitové tašky a zítra přesně v jedenáct dopoledne se dostavíte do haly Masarykova nádraží. Hned vedle stánku s květinami je telefonní budka. Do té vám zavolám.“

„Rozumím,“ řekl stísněně pan Valášek, „ale teď bych chtěl slyšet svou dceru.“

„Dobrá.“

Po chvíli ticha se dívka skutečně ozvala.

„Tati.“

„Veroniko, co ti udělali? Jak se máš?“

„Celkem to ujde, fakt. Neměj o mě strach. Ale už se těším domů.“

V reproduktoru to klaplo a dál šuměl už jenom prázdný záznam. Období vyčkávání bylo pryč, teď jsme se mohli pustit do práce. Já začal s opisováním sérií a čísel připravených bankovek, zatímco Jiří uklidňoval rozčileného klienta.

„Nebojte se, všechno dobře dopadne.“

Deset minut před jedenáctou jsme byli na místě. Jiří v cyklistickém obleku a s ochrannou přilbou na hlavě, já v nenápadných šedivých šatech a s novinami pod paží.

V jedenáct budku obsadila jakási korpulentní a náramně hovorná paní, nádražní rozhlas oznamoval příjezd osobního vlaku. Dvoučlená uniformovaná policejní hlídka se s unaveným nezájmem procházela kolem obsazených laviček. Čekající pan Valášek si nervózně okusoval nehty.

V jedenáct deset tělnatá ženská konečně dohovořila, posbírala cestovní kabely a vykročila na nástupiště.

O chvíli později aparát v budce zazvonil. Valášek netrpělivě popadl sluchátko. Chvilí přikyvova, pak zavěsil a váhavým krokem zamířil ven z haly. Do odpadkového koše nedaleko vchodu odhodil igelitovou tašku. Popošel jsem kousek blíž, opřel se o litinový sloup podpírající střechu a rozevřel noviny.

Uteklo dalších pět minut. Pak se v nádražní hale objevil zarostlý chlap připomínající bezdomovce a neomylně mířil právě k našemu koši.

Vyděračův záměr, nebo jen náhodný omyl?

Vousáč vytáhl z rukávu železný háček, kterým začal prohrabávat odpadky. Našel nedokouřenou cigaretu, kterou si zastrčil za ucho. Zdálo se, že je to nefalšovaný somrák. Když narazil na igelitovou tašku, dovnitř se ani nepodíval, popadl ji a šoural se pryč. Mohl jsem ho zastavit, ale to bylo riskantní, třeba běželo jenom o nastrčeného prostředníka. Na protější straně haly tlačil Hadrbolec svůj silniční bicykl.

Bezdomovec vyšel před nádraží, kde k němu přistoupil přibližně dvacetiletý mládenec s kapucí, která téměř zakrývala jeho obličej. Vousáč mu předal tašku, přebíral zmuchlanou bankovku a kašlavě se zasmál.

Mladý muž si všiml tramvaje u nástupního ostrůvku. Nade dveřmi se rozzářila oranžová světélka, souprava se chystala k odjezdu. Mladík se bleskurychle nacpal dovnitř pár okamžiků předtím, než se dveře zavřely. Električka zacinkala a rozjela se.

Hadrbolec nasedl na kolo a vydal se za ní.

Představení skončilo. Nepatrným pokývnutím jsem pozdravil našeho klienta a vydal se do kanceláře. O hodinu později se dostavil můj kolega a tvářil se schlíple. Jeho tvrzení, že ve středu města musí na kole stačit i nadupanému automobilu, dostalo povážlivou trhlinu. Mladík s výkupným několikrát přestoupil z jedné tramvaje do druhé a na Palmovce zalezl do metra. Hadrbolec s kolem na ramenou uháněl za ním, ale dostat se do odjíždějící soupravy už se mu nepodařilo.

„Vagón byl nacpanej, nechtěli mě tam pustit.“

Napadlo mě, že kdyby měl trochu levnější bicykl, nechal by ho stát na nástupišti, Jiří byl ale na svůj drahý závodní stroj velice pyšný a jeho ztrátu nehodlal riskovat.

„Každá bitva se nevyhraje,“ řekl jsem, abych ho utěšil.

Pokrčil rameny a šel si popovídat s kocourem. Jenže ten už se dva dny neobjevil a začínal jsem o něj mít strach.

Krátce po poledni nám zavolał nadšený otec, že dcera už je doma, a že tím pádem všechno dobře dopadlo. Teď se jí chce trochu věnovat, ale zítra ráno se objeví a doplatí účet za naše služby.

„Vyšetřování ještě neskončilo,“ řekl jsem.

„Nevadí. Stejně si zasloužíte odměnu.“

Neměl jsem ten pocit. Bohužel záchytných bodů nám zůstalo jenom málo. Břevnovské tenisové kurty, kde byla viděna slečna Kamila naposled, a gymnázium, kam chodila do předposledního ročníku. Poslal jsem Hadrbolce do školy a sám jsem se vypravil na hřiště. On by si byl úkoly nejraději prohodil, ale trval jsem na svém. Jiří tenis miluje, a tak by jeho práce nejspíš skončila tím, že by se večer celý unavený chlubil, jak porazil místního trenéra.

„Copak byste si přál?“

Opálený správce hřiště se nechal v místním baru pozvat na skleničku bílého vína. Pivo odmítl s tím, že by mu mohlo zkazit postavu. Chápal jsem ho, do jisté míry se živil tím, jak vypadá.

Řekl jsem, že mě zajímá slečna Kamila Valášková.

Muž se zachmuřil. Pak řekl, že tu dívku tenis příliš nebaví, má tuze slabý bekhend a žádná slušná hráčka z ní nikdy nebude.

„Tatík za ni platí spoustu peněz, ale nikdy to nebude lepší než pinkání kdesi na plovárně.“

Zajímalo mě, jestli na ni v poslední době někdo nečekal, jestli nenastupovala do nějakého cizího auta.

Správce zavrtěl hlavou. To, co se dělo za síťovým oplocením hřiště, ho z duše nezajímalo.

S pocitem marnosti jsem se vrátil do kanceláře, kde Hadrbolec přímo zářil spokojeností.

„Našel jsem kocoura,“ oznámil.

Naznačil jsem zdvořilý údiv.

„Odstěhoval se k domovnici. Ta mu nedává granule, ale kuřecí maso, navíc se tam kolem něj točí spousta koček.“

„Ať je mu přáno,“ řekl jsem odevzdaně. „A co ve škole?“

„Jo, dobrý. Myslím, že to máme v kabele.“

„Skutečně?“

„Jasně, poslechni si to.“

Vytáhl diktafon a maličký přístroj zapojil na velký reproduktor. Ozval se hluk ulice a bublající motor nějakého silného motocyklu. „Moment, promiňte, na slovíčko, slečno.“

To byl Hadrbolecův hlas.

Motor ztichl a kolega pokračoval.

„Nezlobte se, že vás takhle přepadám, ale jsem barrandovský produkční. Připravujeme film o středoškolských studentech a mám pocit, že jste ideální představitelka pro hlavní roli.“

Následovalo potěšené dívčí zachichotání.

„Měl byste něco proti tomu, aby vaše přítelkyně hrála?“

„Ani ne,“ poznamenal jakýsi mladý muž, „je to její věc.“

„Samozřejmě na kamerové zkoušky a na natáčení můžete chodit se slečnou.“

„Tak to bych rád.“

„A nějaká úloha v komparzu by se určitě také našla. Můžete mi na sebe dát spojení?“

„Jo. Tomáš Ketner, Vinohradská šestnáct.“

„A zaměstnání?“

„Momentálně si něco hledám. Tím pádem mám poměrně dost času. Takže by se mi to docela hodilo.“

„Výborně. Určitě se s vámi spojím. Hezký den.“

Motor znovu zabouřil, potom se jeho zvuk ztrácel v dálce.

„Co tomu říkáš?“ chtěl vědět Hadrbolec.

Měl jsem pocit, že se můj kolega zbláznil. Na co si to proboha hraje?

Neutrálně jsem řekl, že je to docela zajímavé, a věnoval se četbě novin. O několik dní později mě Jiří tahal na břevnovské tenisové kurty znova. Zřejmě se nedovedl smířit s tím, že jsem ho tam poprvé nepustil.

„Musíme si vyčistit stůl,“ tvrdil.

Neměl jsem zrovna nic důležitějšího na práci, venku nádherně svítilo sluníčko, a tak jsem souhlasil. Hadrbolec nesl velkou sportovní tašku, ale tenisová raketa z ní našťestí nečouhala.

Stánek s občerstvením vystrčil stolky na okraj hřiště, pestré slunečníky umocňovaly obrázek příjemného léta.

Kamila Valášková pobíhala po cihlově červené antuce, snažila se poslouchat pokyny ztuhlého trenéra, ale bekhend jí opravdu velmi nešel. Jiří by ji byl z duše rád vystřídal, trásl se jako kůň před dostihem, jenže mu nebylo práno.

Po půlhodině hry dívka odložila raketu a zamířila směrem k našemu stolu.

„Jé, pan produkční. Vítám vás tady. Tak co, jak to vypadá?“

„Špatně,“ řekl Hadrbolec. „Nechcete se posadit, slečno?“

Rozpačitě usedla na okraj židle.

„Konec komedie. Bohužel. Musím vám něco ukázat.“

Vyndal z tašky papír opatřený velkým kulatým razítkem. Dívka si ho udiveně prohlížela.

„Co je to?“

„Odborný posudek z foniatického oddělení kriminalistického ústavu.“

„Cože?“

„Vyplývá z něj, že mužský hlas z kratičkého rozhovoru, který jsem nahrál na ulici před školou, a z předloženého záznamu vyděračského telefonátu patří jedné a téže osobě.“

Dívka strašlivě zbledla.

„Je mi líto, ale je to tak.“

Na chvíli zavládlo ticho rušené jen údery do tenisových míčků.

„Co chcete dělat?“

„O únosu hovoří paragraf 216,“ pravil Jiří učitelským tónem, „který v souběhu s paragrafem 234a o braní rukojmích představuje odnětí svobody na tři až deset let. Dost nepovedený start do života.“

„Ježišmarjá,“ zabědovala dívka.

„Pan Ketner toužil po motocyklu, nemám pravdu? No nic, naštěstí nejsme policisté. A možná by se ještě nějaké řešení našlo.“

„Jaké?“ špitla slabým hláskem.

„Především, váš přítel tu motorku okamžitě prodá. Ty peníze zane-sete tatínkovi a poctivě řeknete, jak jste celou frašku sehráli. Nebude to nic snadného, ale otec vás má rád a nejspíš vám nakonec odpustí.“

„Myslíte?“

„Určitě. A teď už mazejte domů, ať o vás nemá zase strach.“

Dívka odešla a správce hřiště přinesl dvě báječně vychlazená piva. Připadal jsem si jako náramný hlupák.

„Jak jsi na to přišel?“ zeptal jsem se.

„Snadno,“ pravil Jiří. „Na to stačí behaviorální kriminologie. Vem si toho našeho kocoura. Ujali jsme se ho, vyiplali, krmili ho a chodili s ním k veterináři. A on místo vděku klidně uteče za kočkami a za kusem lepšího žvance. U dospívajících dětí je to přesně to samý.“

Sláva pokrytců

„To jsou poměry,“ pravil Jiří Hadrbolec nad rozevřenými stránkami novin. Samozřejmě čekal, že se zeptám, jaké poměry, což jsem taky udělal, i když mě to příliš nezajímalo.

„Peterka, ten fotbalovej boss.“

Nějaké podobné jméno jsem už snad kdysi slyšel.

„Co je s ním?“

„Rozstříleli ho samopalem před jeho vlastní vilou, když přijížděl domů v mercedesu. Byl to jeden z nejbohatších lidí v zemi.“

„Psáno jest,“ řekl jsem, „neukládejte si poklady na zemi, ale ukládejte je na nebesích.“

„Měl tři bodyguardy. Jeden to odnesl s ním.“

„To už patří k řemeslu.“

„Začíná to tady vypadat jako kdysi v Chicagu,“ soudil Jiří, „člověk aby pomalu počítal s tím, že otevře dveře a bude za nima pistolník.“

Ozvalo se zaklepání, otevřel jsem a za dveřmi stála velmi půvabná mladá dáma.

„Promiňte, je tu skutečně detektivní kancelář?“

Přikývl jsem a pozval ji dál. Hadrbolec odhodil bulvární list, křepce se vztyčil a nasadil svůdný úsměv Roberta Redforda. Připomínal starého kulhavého psa, který při spatření fenky předstírá, že je vlastně štěně. Dívka to moc neoceníla, jak se později ukázalo, měla totiž svých starostí dost.

„Na tom vztahu mi moc záleží. A tohle znamená konec.“

Kamila Krušinová byla zamilovaná, měla před svatbou, ovšem dobře začínající romantický příběh dostal těžkou trhlínu. Mohl za to rok starý prázdninový románek, během kterého se seznámila s jakýmsi Oldřichem Kraftem, jenž dělal průvodce jedné cestovní kanceláře. Krátký vztah, podbarvený vůní moře a šuměním příboje, skončil brzy po návratu do Čech a zdálo se, že vše zůstane zasuto v oblasti vzpomínek. Pak se však Oldřich objevil znovu a už vůbec nebyl milý a usměvavý.

„On si nás natáčel, víte? A je to strašné!“

Ukázalo se, že pan Kraft byl amatérský filmař, který důmyslně rozmístil ve svém pokojíku videokamery a pozdějším sestřihem vyrobil dosti drsný pornografický film. Teď požaduje peníze pod výhrůžkou, že záznam pošle budoucímu manželovi a zveřejní ho na internetu.

„Už jste mu něco zaplatila?“

Přikývla.

„Kolik?“

„Dvě stě tisíc. Víc už nemám. Ale on toho nikdy nenechá.“

„Nedalo by se to vašemu příteli nějak vysvětlit?“

Rázně zavrtěla hlavou.

„V žádném případě. On je z takové klasické katolické rodiny. Ne, tohle by nikdy neunesl.“

„Nevadí,“ řekl Jiří Hadrbolec, „to vyřešíme hravě. Vážně si nedělejte starosti.“

Klientka opouštěla kancelář s usazenými očima, ale s nadějným úsměvem na rtech.

„Nevím proč, ale já vám věřím,“ špitla.

To bylo zavazující.

Nemám rád Hadrbolecovy komedie, i když musím uznat, že jsou občas velice účinné. Nacpal jsem se do řvavého saka a do pouzdra pod ramenem zastrčil pistoli. Samozřejmě že oba s Hadrbolem máme zbrojní

pasy, ovšem situací, kdy je vhodné vytáhnout zbraň, je pramálo, a tak obě devítky většinu času odpočívají v kancelářském trezoru. Vyndal jsem aspoň náboje, aby to bylo trochu lehčí.

„Brejle,“ velel Jiří.

Byl šerý podzimní den a pohled přes tmavá skla ponořil svět téměř do tmy. Musel jsem si dát velký pozor, abych na schodech nezakopl. Dojeli jsme před novotou zářící barák a našli vchod do bytu s číslem pět.

„Co si přejete?“ zachrchlal reproduktor.

„Mluvit s panem Kraftem.“

„Důvod?“

„Obchodní jednání. Posílá nás Kamila Krušinová.“

Chvilku bylo ticho, pak cosi zabzučelo a dveře se otevřely. V prvním patře nás přivítal báječně opálený a urostlý plejboj. Napadlo mě, že takhle asi vypadal Jiří zamlada, ale radši jsem to neřekl. Zavedl nás do hezky zařízeného bytu, usadil a nabídl koňak. Jiří zavrtěl hlavou.

„Až později.“

„Peníze nesete?“

„Ne.“

Mladík zesmutněl.

„To je ovšem špatné.“

„Nedělejte si starosti,“ utěšoval ho Hadrbolec, „máme pro vás totiž moc výhodnou nabídku.“

„Povídejte.“

„Máte tři dny na to, abyste slečně Krušinové vrátil dvě stě tisíc korun. Není to báječné?“

„Děláte si srandu?“ zeptal se Kraft.

„Ani v nejmenším. Je to nejlepší obchod, jaký vás kdy potkal.“

„Co dostanu?“

„Život, milý pane, život. A ten je k nezaplacení. Nemám pravdu, Sašo?“

Jiří se obrátil na mne, a tak jsem musel reagovat.

„Da,“ řekl jsem temně.

„Vypadněte!“

Poodhrnul jsem sako, aby vykoukla pažba pistole.“

Ze školní ruštiny mě v tu chvíli napadl jen úvod z listu Tatány Oněgini, což nebylo zrovna nejvhodnější. Ale proč ne.

„Já píšu vám, čto magu bolše,“ oznámil jsem a znělo to jako výhrůžka. Pan Kraft pomalu ztrácel sebejistotu.

„Takže dohodnuto,“ řekl vesele Hadrbolec. „Samozřejmě je nám úplně jedno, co s tím videozáznamem uděláte. Ale kdyby se někdy dostal na veřejnost, tak zhasínáme. Chápete? Doufám, že budete mít víc rozumu než pan Peterka.“

Osud fotbalového podnikatele byl zřejmě Kraftovi znám. Neměl jsem v roli žádný text, nadzdvihl jsem tedy ty příšerné černé brýle a upřeně si mladíka prohlížel, abych si zapamatoval každý tah jeho obličeje.

„Kdyby si náhodou přítel slečny Krušinové tu svatbu rozmyslel, třeba jen proto, že mladá paní neumí vařit knedlíky, máte smůlu. Ale to už je riziko podnikání.“

Plejboj konečně zformuloval pár vět.

„Tohle je sprosté vyhrožování. Obrátím se na policii. Za to budete sedět.“

Připomnělo mi to jeden nostalgický bělogvardějský song.

„Sibir, Sibiri něbajus. Sibir tože ruskaja zemlja.“

Zapůsobilo to, Kraft zmlkl.

„Takže dohodnuto,“ řekl Hadrbolec a zvedl se. „Mimochodem, tu naši finanční nabídku jste nepřivítal s náležitým nadšením. Což nás mrzí. Teď už je to tři sta tisíc. Tři dny, vážený pane. Ani o hodinu déle.“

Vypadli jsme a já měl pocit bruslení na pořádně tenkém ledě. Jenže v tomhle podivném světě někdy i ty největší nesmysly vycházejí. Následující den se Kamila Krušinová před svým domem setkala se známým z loňského zájezdu. Nepozdravil, ale strčil jí od ruky igelitovou tašku, v níž bylo tři sta tisíc korun a jeden stříbrný DVD disk. Takové gesto dobré vůle. Pan Kraft si samozřejmě mohl udělat spoustu kopií, ale nezdálo se pravděpodobné, že by chtěl některou z nich nějak použít.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.